

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1551. usque ad annum 1553

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118561

§. 46. Protestantium Deputati Securitatis promissæ diploma sibi tradi postulantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66577](#)

Sæc. XVI. qua autoritate , potentia , jure , vel
 A.C. 1552. statuto , privilegio , legum , vel Cano-
 num , aut quorumcunque Conciliorum ,
 præsertim Constantiensis , & Senensis ,
 quacunque forma verborum expressa in
 aliquod bujus fidei publicæ , & plenissi-
 mæ assècurationis , ac publicæ , & libe-
 ræ audientiæ ipsis per Sanctam Synodus
 concessæ præjudicium quovis modo usu-
 ram , aut quemquam uti permissuram ,
 quibus in hac parte pro hac vice dero-
 gat : quod si Sancta Synodus , aut aliquis
 ex ea , vel suis , cujuscunque conditionis ,
 vel status , aut præminentia existens
 præscriptæ assècurationis & Salvi-Con-
 ductus formam , & modum in quocunque
 puncto , vel clam violaverit , quod ta-
 men avertere dignetur Omnipotens , &
 sufficiens emendatio mox non fuerit sub-
 secuta , & ipsorum arbitrio merito ap-
 probanda , & laudanda , valeant ipsam
 Synodus habere , perinde ac si incidisset
 in omnes pœnas , quas jure divino , aut
 humano , aut consuetudine bujusmodi Sal-
 vorum Conductuum violatores incurvare
 possunt absque omni excusatione , & qua-
 vis in hac parte contradictione .

§. XLVI.
*Protestantium Deputati securitatis
 promissæ diploma sibi tradi
 postulantes.*

Ab.

VIII.
vel
Cano-
rum,
nsis,
Ja in
niss-
libe-
odum
usu-
ram,
dero-
liquis
ionis,
istens
Con-
nque
d ta-
&
sub-
o ap-
psam
disset
aut
Sal-
rrere
qua-
itis
Ab.

Absoluta hac Sessione Protestantes no- Sæc. XVI.
væ cautionis literas sibi quantocius A.C. 1552.
tradi sperabant: verum spe sua delusi, Sleid. comm.
cum nihil exhiberetur, tertio post die l.23. p. 851.
Saxonici Electoris Oratores unacum Thuan. l.9.
suis sociis Franciscum Toletanum ac-
cedunt, de hac tergiversatione questu-
ri; hanc enim moram trahi ajebant,
ut Synodi forte interruptæ culpa in
eos reiici posset. Toletanus eos per-
benigne exceptit: ast re infecta dimisit,
unde cum alterum jam triduum exiisset,
Argentinensium Deputatus reliquorum
hortatu animatus Guilielmum Picta-
vium convenit, ac longiorem moram
interponi questus Protestantium Theo-
logos minime venturos declarat, nisi
prius ipsorum Magistratui de cautione
satisficeret. Ad hæc Pictavius fese ex-
cusans respondit, id sine sua culpa fieri,
multumque mirari, quod Toleta-
nus, cum Cæsareorum Legatorum pri-
mus esset, tamdiu cunctaretur, hinc
se itarum ad illum, nec dubitare in-
quiebat. quin res protinus ad exitum
deduceretur. Actum hoc fuit die tri-
gesima Januarii, ac aliquot post horis
Deputati unaomnes ad Toletani ædes
venire jubentur: comparent ergo illi
quantocius, atque ibidem Pictavium,
qui antea accesserat, convenient. Præ-
primis Toletanus interpositam excusat

Hist. Eccles. Tom. XLI.

X mo-

Sæcul. XVI moram , ac ipsorum dein studium , nec
A.C.1552. non propensam Cæsaris voluntatem
 commendans eos hortatur , ut , quam-
 primum poterunt , suos Theologos ad-
 esse juberent , eoquod securitatis literæ
 ad eorum sententiam legitime essent
 confectæ , quarum exemplar Synodi-
 corum Scribarum chirographo muni-
 tum singulis tradebat.

§. XLVII.
*Protestantes de violata fide perperam
 questi.*

Accepto literarum exemplo Deputati
 abeunt : cum vero illud attentius
 perlegerent , ea , quæ prius emendari
 petebant , haud esse immutata , eos-
 demque articulos , quibus obluctaban-
 tur , adhucdum insertos fuisse depre-
 hendunt , quapropter ad Cæsaris Lega-
 tos redeunt , promissam fidem fuisse
 violatam querentes : quinimo Saxones
 vehementius instabant , ut ipsis , quid
 Synodi Patres ad ipsorum postulata re-
 spondissent , significaretur . Hos præ-
 ceteris Pictavius intercepit , eoquod Vir
 Ecclesiasticus , rerumque apprime gna-
 rus , hanc controversiam eo facilius di-
 rimere posset , is igitur suorum Socio-
 rum nomine hæc respondit : „æquo ani-
 „mo hæc tolerate , brevi enim vestris
 „petitis plene satisfiet : quod autem ve-
 „stris

„stris Theologis decidendi facultatem Sæcul. XVI.
„concedi postuletis, id sane nimis præ- A.C. 1552
„mature a vobis fieri videtur; multa e-
„nim forte per occasionem tribui pote-
„runt, quæ nunc quidem denegantur.
„Porro in eo, quod sacram Scripturam
„velitis solam esse judicem omnis con-
„troversiæ, nemo quidem repugnat,
„sed cum de Scripturæ interpretatione
„lis oriatur, cui potius credendum est
„quam Concilio? Scriptura est res ina-
„nimis, atque muta, sicut etiam sunt
„reliquæ leges politicæ: judicis autem
„accomodata ei vox, ut recte percipi-
„piatur: ea sane Concilii est vox, & hic mos
„inde ab Apostolorum ætate semper ob-
„servatus, rebus dubiis exortis: ceterum
„quod domi vestra velitis tractare sacra,
„non quidem vobis palam conceditur,
„sed tamen etiam non prohibetur, ne vero
„quid in vestram religionem, atque
„doctrinam protervius fiat, non est,
„quod vere amini, & severe prohibitum
„est: nam & Cæsar ita vult, & Patres
„etiam verborum immodestiam omnem
„execrantur: cumque pacis caussa con-
„veniatur, nulli erit sua impunita pro-
„tervia, & intemperantia.

Postea Pictavius ceteros omnes,
quibus Protestantes insistebant, articu-
los percurrentes, hæc addidit: „rogovos
„ne decreta jam facta novo examini

X 2 , subi-

Sæcul. XVI. „subiici contendatis , nec velitis hanc
A.C. 1552. „maculam inurere tot Viris longe
 „præstantissimis æque , ac doctissimis,
 „qui cunctos articulos summa solertia,
 „ac integritate discusserunt: sufficiat vo-
 „bis , quod fidem nostram interpona-
 „mus, ac spondeamus , vestros Theo-
 „logos de rebus omnibus , quascunque
 „proponere voluerint, audiendos esse:
 „ceterum circa hoc , quod Papam ce-
 „teris parem esse , ac jusjurandum E-
 „piscopis remitti petatis , cum ea res
 „unice ad ipsum pertineat , nihil eo
 „haud prius consulto a Patribus decer-
 „ni potest : porro cum Wirtembergen-
 „sium Oratorum postulata ejusdem pro-
 „pe conditionis sint , hinc eadem quo-
 „que Patrum sententia est,. His deni-
 que Pictavius subjunxit: „obsecro vos,
 „ne ob caussas adeo leves impediri pa-
 „tiamini , atque tolli tam optatam rei
 „Sanctissimæ gerendæ occasionem, cu-
 „jus haud dubie fructum sunt omnes per-
 „cepturæ provinciæ, sed detis operam,
 „& vestris omnino persuadeatis , ut
 „Theologi quamprimum veniant, cum
 „non possint majus in hoc tempore be-
 „neficium ipsi reipublicæ præstare.

Denique multo sermone ultro , ci-
 troque habito , cum Cæsaris Legati po-
 tissimum urgerent , injustitiam sapere,
 quod inter duas litigantes una dunta-
 xat

xat pars de re controversa judicem age-**Sæcul. XVI.**
re contendat: tandem colloquium dis- **A.C. 1552.**
solvebatur, Protestantum Deputatis
palam declarantibus, quod publicæ fi-
dei diploma non alia lege suscipere ve-
lant, nisi ut illud ad Magistratum quis-
que suum transmittant, idque se nulla
mora facturos ajebant, nec etiam
ullatenus huic se defuturos negotio
spondebant, præcipue, cum de suorum
Theologorum adventu minime despera-
rent. Nec verbis defuit operis con-
stantia; quippe Saxonie Oratores quan-
tocius securitatis datæ cautionem mit-
tebant ad Electorem, ejusque Theolo-
gos, quos tum Augustam pervenisse
existimabant: Wirtembergenses vero
datæ fidei tabulas ipsimet deferebant,
domum profecti die prima Februarii,
annuente ipsorum Principe, qui non
multo post horum loco alias submitte-
bat Oratores. Insuper Saxonici Elec-
toris Theologi, quos inter præcipuus
erat Melanchton, jamjam Norimbergam
venerant, ibidem expectare jussi,
donec promissæ securitatis tabulæ eis-
dem Tridento mitterentur. Verum vix
eo venerunt, cum ulterius etiamsi præ-
fatæ cautionis literas accepissent, pro-
gredi prohiberentur, usquedum certio-
res fierent de prospero successu futuri

Y 3

col-

Sæcul. XVI. colloquii cum Cæsare, ad quem Elector
A.C. 1552 eorum Dominus iturus dicebatur.

Interea Synodi Patres suas prosequabantur Congregationes, in quibus quæstiones in prioribus eorum Conventibus nondum discussæ examinabantur: Verum hæc illorum studia haud diu perdurasse videntur; cum enim Franciscus Vargas circa Mensis Januarii exi-
 tum Tridento Oenipontum abiret, toto illo tempore aliquamdiu nempe usque ad vigesimam primam Februarii diem, qua hic Minister rediit, a pertractandis Synodi negotiis vix non cessatum est: cum vero Franciscus fuisset reversus Cæfaremque de præsenti Synodi statu certorem reddidisset, nulla mora Ministri quæstionum examina rursum suscipi petebant, suadentes, ut præpri-
 mis articuli Sacramentum Matrimonii concernentes agitarentur, non tam Antistitum, ac Theologorum ingenia rursus exercendi, quam Synodum nul-
 latenus esse interruptam vulgo persua-
 dendi caufsa. Evidem huic Cæfareo-
 rum Oratorum consilio nonnihil oblu-
 etabatur Papæ Legatus, cauſatus, quod usque ad proximam Sessionem pro dil-
 cutiendis Matrimonii quæſtionibus haud sufficiens decurreret temporis ſpatium,
 unde potius rupta omni mora contro-
 versias Sacramentum Ordinis tangen-
 tes

tes esse dirimendas contendebat. Cum Sac. XVI.
autem Caroli V. Oratores probe per-
spicerent, quod Legatus Universalem
Pontificis Monarchiam stabilire inten-
deret (*) hinc totis viribus obfistebant,

Y 4 ne

(*) Hæc omnia Continuator ex fæcunda
ingenii sui officina deprompsit, simul tamen
animum livore in summos Pontifices exun-
dantem manifeste prodidit; quis enim sanæ
mentis homo absque cachinis insulsam ejusdem
animadversionem de Universali Pontificis Mo-
narchia perlegere poterit? num ergo primum
Anno 1552. & quidem per Synodica decreta
circa Sacramentum Ordinis summi Pontificis
Primatus (non modo dignitatis, sed etiam ju-
risdictionis) seu universalis Monarchia Ec-
clesiastica stabiliri cæperat! ea si non jam ab
ipso Christo Domino ad hanc usque diem fuisset
stabilita, num eo tempore, quo non modo
hæretici, sed etiam nonnulli Principes, ac
Reges illam impugnabant, ac contra hanc Sy-
nodum suas, ut vocant, Protestationes in-
terponebant, nunc inquam, Papa sperare po-
tuisset, eam per ejusmodi Synodi decreta
primum stabilitum iri? Cur ergo Caroli V.
Oratores contra Decreta de Sacramento Or-
dinis non reclamarunt, quando postmodum ea
re ipsa in Sess. XXIII. fuere promulgata, cur
causati non sunt, universalem Pontificis Mo-

nar-

Sæcul. XVI. ne quæstiones de Matrimonio ante Pro-
A.C. 1552. testantium adventum præponerentur:

Porro hisce altercationibus utrinque ferventibus nullus ex hisce articulis dis-
cutiebatur, atque hæc ipsa socordia haud parum ad sinistros rerum succes-
sus conferebat; imo non deerant, qui Papæ Ministros incusabant, perinde ac-
si Synodi dissolutionem machinarentur: Præterea alii criminabantur, quod ip-
femet Pontifex Concilium Mantuanum transferre meditaretur.

§. XLVIII.
*Varalli Pontificii Nuntii molimina in
Galliis pro dirimenda Parmen-
si cauffa.*

Verum eo tempore Julium Pontificem magis intentum tenebat sollicitudo, qua cum Galliarum Rege concordiam redintegrare satagebat, hancque in rem, ut supra meminimus, Varallum tanquam Sedis Apostolicæ Legatum decernebat. Hic idem aliquo abhinc tempore in Franciam delatus absque ulius

narchiam stabiliri? Nempe si Tridentina Synodus Basileensium more statuisset, Papam Synodo subiici, certe a Continuatore nostro tanquam universalis, legitima, ac Sacrosancta deprædicaretur.